

Správa z hodnotenia vzdelávania a učiteľov na Fakulte stredoeurópskych štúdií študentmi v AR 2022/2023

Hodnotenie vzdelávania a učiteľov je jedným z hlavných zdrojov informácií v procese zabezpečovania kvality na FSS. Právo študentov, aby aspoň raz za rok sa mohli vyjadriť k otázkam kvality vzdelávania je predpísané Zákomom o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 131/2002 Z.z. a je ukotvené aj v Študijnom poriadku UKF.

Fakulta stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre formuluje ciele vnútorného systému kvality v súlade s „Vnútorným systémom zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre“ (<https://www.ukf.sk/14-univerzita/4997-vnutorny-system-zabezpecovania-kvality>) a v súlade s nadefinovaným vnútorným dokumentom fakulty s názvom „Systém zabezpečenia kvality“, ktorý sa nachádza na: <https://www.fss.ukf.sk/index.php/sk/uradna-tabula/system-zabezpecenia-kvality>.

Hodnotenie vzdelávania a učiteľov sa uskutočňuje v záujme neustáleho zlepšovania vzdelávacej činnosti na našej fakulte a v záujme korektných vzťahov medzi pedagógmi a študentmi. Na základe údajov získaných hodnotením vyučovacieho procesu a podmienok štúdia sa ľahšie identifikujú prípadné problémy a ich odstránenie prispieva k vytvoreniu čo najvhodnejších podmienok pre štúdium. V rámci prieskumu študenti môžu anonymne poukázať aj na prípadné negatívne javy a predkladať návrhy na zlepšenie podmienok štúdia na FSS.

Spätná väzba od študentov je dôležitá aj pri vytváraní a úprave študijných programov fakulty, aby boli atraktívne a moderné.

Zber údajov prebiehal na konci letného semestra AR 2022/2023 pomocou anonymného dotazníkového prieskumu. Ako nástroj zberu informácií sme použili voľne dostupnú a ľahko použiteľnú aplikáciu Google Forms. Dotazníky pozostávali z 21 hlavných otázok, z ktorých niektoré obsahovali aj početné podotázky. Dotazníky obsahovali uzatvorené aj otvorené otázky. Na väčšinu uzatvorených otázok bol možný výber odpovede na dané tvrdenie nasledovne: úplne súhlasím – čiastočne súhlasím – čiastočne nesúhlasím – úplne nesúhlasím – neviem. Otázky dotazníkov boli naformulované tak, aby boli hodnotené všetky štandardy ESG v čo najväčšej miere.

Pomocou dotazníkového prieskumu sme získali informácie o nasledovných oblastiach štúdia: študijný program, študijný predmet, uskutočňovanie vzdelávania, hodnotenie študentov vyučujúcim, odborná a didaktická kompetencia vyučujúceho, študijné zdroje na podporu vzdelávania študentov, materiálno-technické zabezpečenie výučby a na zabezpečenie

informovanosti študentov o rozličných výzvach (Erasmus+, konferencie, štipendiá, atď.), online forma vzdelávania – otázky boli sformulované v súlade s ESG 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Pri distribúcii informácií a zbere údajov nám pomáhali zástupcovia študentov v Akademickom senáte fakulty aj univerzity, Študentského parlamentu a študenti doktorandského štúdia. Otázky a výsledky prieskumu boli prekonzultované so zástupcami študentov (v súlade s ESG 3).

V rámci prieskumu sme hodnotili 25 dotazníkov. Dotazníky boli pripravené v slovenskom a maďarskom jazyku, obsahovali totožné otázky. Počet odovzdaných slovenských dotazníkov bol 7, maďarských 18. V porovnaní s predchádzajúcimi hodnoteniami sme v akademickom roku 2022/2023 zaznamenali výrazné zníženie zapojenosti (2021: 58, 2022: 122, 2023: 25). Webové linky na hodnotenie boli distribuované pomocou študentských mailov, čím boli vytvorené podmienky pre každého študenta fakulty, aby sa zapojil do hodnotenia.

Pri hodnotení sme porovnali niektoré oblasti aj so spracovanými výsledkami evalvácií z predchádzajúcich rokov. Porovnávali sa roky 2021, 2022 a 2023.

Hodnotených bolo 17 pedagógov, ktorí v zimnom semestri akademického roka 2022/2023 zabezpečovali výučbu povinných alebo povinne voliteľných predmetov.

Pri porovnaní sumárnych údajov za fakultu s údajmi za minulé roky môžeme konštatovať, že mnoho ukazovateľov bolo hodnotené horšie, ako pred rokom. Spätnú väzbu sme získali od menšej vzorky študentov v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. Neboli zaznamenané diametrálne zmeny v hodnotených atribútoch, študenti hodnotili podmienky štúdia na fakulte aj v tomto roku vcelku kladne.

Rodové zastúpenie respondentov bolo nasledovné: muži 8%, ženy 88%, rod neoznačili 4%. 60% respondentov tvorili študenti I. stupňa štúdia, 40% opýtaných tvorili študenti II. stupňa štúdia.

Je potešujúce, že veľká väčšina (92%) študentov dokázala absolvovať skúšku z hodnoteného predmetu už v 1. termíne, 8% študentov v 2. termíne, tretí termín respondenti nepotrebovali.

Podľa 92% študentov fakulta poskytuje dostatočné informácie o študijných programoch (2021: 91,1%, 2022: 90,9%) (ESG 2). 84% študentov si myslí, že predmety zodpovedajú profilu absolventa (2021: 90,9%, 2022: 93,4%) (ESG 2). Náročnosť študijného plánu považuje 76%

študentov za adekvátnu (2021: 83,9%, 2022: 88,4%), čo znamená mierny pokles v porovnaní s minuloročnými hodnotami.

76% študentov považuje obsah predmetu zverejnený v informačnom liste za zaujímavý (2021: 86%, 2022: 89%) (ESG 3). 92% študentov potvrdilo, že sylaby a ciele predmetu boli jasne stanovené na začiatku výučby (2021: 98,2%, 2022: 95,9%) (ESG 3). Pri hodnotení pripravenosti pedagógov sa kladne vyjadrilo 76% študentov (2021: 94,8%, 2022: 92,6%) (ESG 3 a 5). Pri otázke ohľadne adekvátnosti počtu kreditov vo vzťahu k nárokom pedagógov v rámci vyučovacieho predmetu sme zaznamenali pokles (2021: 93,1%, 2022: 93,4%, 2023: 76%) (ESG 3). Pri hodnotení používania IKT prostriedkov 95,8% študentov potvrdilo použitie IKT počas výučby (2021: 98,1%, 2023: 94,5%) (ESG 7). S potrebou používania IKT prostriedkov v rámci vyučovania hodnoteného predmetu súhlasilo 72% študentov. Používanie ostatných didaktických pomôcok potvrdilo 76,5% študentov (2021: 80,4%, 2022: 80,6%). Podľa 72% študentov vyučujúci dodržiavali sylaby (2021: 98,1%, 2022: 97,4%). 96% respondentov sa vyjadrilo pozitívne ohľadne otázky, či čítali informačný list predmetu (z toho 96% v AIS). Dostupnosť pedagóga počas konzultačných hodín potvrdilo 40% študentov (2021: 95,6%, 2022: 98,4%), 56% respondentov sa nevedel vyjadriť k otázke. Je to zaujímavé aj preto, nakoľko účasť na konzultačných hodinách potvrdilo iba 20% študentov. K otázke včasného zverejnenia termínov skúšok v AIS sa vyjadrilo 84% študentov pozitívne (2021: 96,6%, 2022: 98,3%) (ESG 3). K prístupnosti študijnej literatúry sa kladne vyjadrilo 68% študentov, ktorí si vedeli zabezpečiť odbornú literatúru v rámci UKF (2021: 94,6%, 2022: 94,5%) (ESG6). K tejto otázke sa nevyjadrilo 24% respondentov.

Hodnotenie prístupu a didaktickej kompetencie vyučujúcich vyznelo aj v tomto roku pozitívne. Podľa 80% respondentov vyučujúci podporoval vzájomný rešpekt vo vzťahu študent-pedagóg (2021: 87,7%, 2022: 95%). 76% študentov potvrdilo, že pedagóg využíval inovatívne vzdelávacie metódy (2021: 90,8%, 2022: 93,2%). K otázke prepájania teórie s praxou sa vyjadrilo kladne 80% (2021: 96,3%, 2022: 91,7%) respondentov.

60% študentov pri opätovnom výbere vysokej školy a odboru by si vybralo opäť našu fakultu a ten istý odbor (2021: 62,1%, 2022: 64,5%), 4% by sa hlásilo na našu fakultu, ale na iný odbor. 12% respondentov sa nevyjadrilo alebo nevedelo sa vyjadriť k tejto otázke.

Materiálno-technické zabezpečenie vyučovania je veľmi dôležité k tomu, aby fakulta zabezpečila vhodné podmienky štúdia. Podľa 84% študentov sú učebne vhodne zariadené (2021: 85,7%, 2022: 97%). K otázke sa nevyjadrilo 12% respondentov. Technické vybavenie učební je pravidelne kontrolované a v prípade potreby je doplnená potrebná technika na

zabezpečenie vyučovania (v prípade potreby aj v online forme). Technickú podporu štúdia považuje za dostatočnú 92% študentov.

Otvorené otázky dotazníka boli zamerané na pozitívne a negatívne stránky štúdia. Študenti mali priestor aj na podávanie zlepšujúcich návrhov. Pri hodnotení odpovedí na otvorené otázky, ktoré boli zamerané na návrhy študentov a negatíva štúdia, sme sa stretli s nasledovnými pripomienkami: rozšíriť ponuku cudzích jazykov napr. o taliansky alebo španielsky jazyk, zvýšiť úroveň vyučovania cudzích jazykov, zaviesť skúšky z anglického jazyka včas informovať študentov, ak vyučujúci učí viac skupín, dbať na to, aby učivo bolo odovzdané v rovnakej miere, sprísniť očakávania pedagógov, zaviesť prijímacie skúšky, prehodnotiť opodstatnenosť niektorých predmetov, napr. právo, poistenie, rozšíriť teoretický obsah predmetov o viac praktických aspektov, viac dobrovoľných prednášok z praxe a mimoškolských aktivít (regionálny cestovný ruch), viac praxe, väčší rozsah vyučovania cudzích jazykov, zvýšiť informovanosť študentov, v prípade exkurzií zaviesť spoločnú dopravu (manažment regionálneho cestovného ruchu), prehodnotiť propagačné videá zverejnené na sociálnych sieťach, prísnejší prístup k študentom, ktorí si neplnia povinnosti a často chýbajú, väčší počet exkurzií a odborných prednášok z externého prostredia (maďarsko-slovenský bilingválny mediátor), prehodnotiť niektoré novozavedené predmety študijného programu, priamy preklad z/do MJ-AJ, zlepšiť prístup niektorých pedagógov (maďarský jazyk a kultúra v kombinácii).

Z odpovedí na otvorenú otázku zameranú na najkrajšie zážitky počas štúdia sme sa dozvedeli, že študenti si vysoko cenia priateľov získaných na univerzite, spoločné podujatia, kladnú spätnú väzbu od pedagógov, exkurzie, úspešne zvládnuté skúšky, úspešné uzavretie školského roka, ľudský, ústretový prístup pedagógov, študentský život v Nitre a krásne prostredie mesta.

Študenti vnímajú negatívne nevhodnú komunikáciu a nevhodný prístup niektorých zamestnancov fakulty, neprímerané nároky jednotlivých pedagógov a nedostatok poskytnutých informácií zo strany jednotlivých pracovísk fakulty. Ako najhorší zážitok niektorí respondenti uviedli písanie a konzultáciu záverečnej práce, písanie skupinových seminárnych prác a niektoré príliš ľahké skúšky.

Po zosumarizovaní výsledkov a na základe konkrétnych zistení navrhujeme nasledovné opatrenia pre odstránenie jednotlivých nedostatkov:

Navrhované opatrenia pre odstránenie nedostatkov v oblasti hodnotenia študijného programu:

Oblasť zistenia	Nedostatok	Opatrenia	Zodpovedný
Zvýšenie motivácie študentov o dosahovanie kvalitných výsledkov v ich štúdiu (ESG 3)	Málo zaujímavých aktivít, workshopov, prednášok a kurzov z externého prostredia	Plánovanie a realizácia viac aktivít v tejto oblasti	Vedúci pracoviska, vyučujúci
Zvýšenie motivácie študentov o dosahovanie kvalitných výsledkov v ich štúdiu (ESG 3)	Nedostatočné informácie o praktickej využiteľnosti predmetu	Uvádzanie viac praktických príkladov počas vyučovania	Vedúci pracoviska, vyučujúci
Zvýšenie motivácie študentov o dosahovanie kvalitných výsledkov v ich štúdiu (ESG 3)	Nedostatočná úroveň vyučovania cudzieho jazyka	Prehodnotenie spôsobu rozdeľovania študijných skupín pri vyučovaní cudzích jazykov	Vedúci pracoviska, vyučujúci
Zvýšenie motivácie študentov o dosahovanie kvalitných výsledkov v ich štúdiu (ESG 3)	Príliš ľahké skúšky	Prehodnotiť spôsob/podmienky hodnotenia (v súlade s infolistom predmetu)	Zodpovedné osoby zabezpečenia ŠP a predmetu, vedúci pracoviska, vyučujúci

Navrhované opatrenia pre odstránenie nedostatkov v oblasti pôsobenia pedagóga:

Oblasť zistenia	Nedostatok	Opatrenia	Zodpovedný
Komunikácia so študentami (ESG 5)	Neinformovanie/neskoré informovanie študentov o zmenách.	Častejšia kontrola prítomnosti, opatrenia na zabezpečenie včasnej informovanosti študentov	Vyučujúci, vedúci pracoviska, sekretariát pracoviska
Prístup pedagógov (ESG 5)	Neadekvátne nároky na vedomosti študentov	Konzultácie vedúceho pracoviska s dotknutými pedagógmi, dohľad vedúceho pracoviska	Vedúci pracoviska, vyučujúci
Prístup zamestnancov (ESG 5)	Nevhodný spôsob komunikácie so študentmi	Konzultácie vedúceho pracoviska s dotknutými zamestnancami, dohľad vedúceho pracoviska	Vedúci pracoviska, zamestnanci

Výsledky hodnotenia a následné opatrenia budú prerokované s vedúcimi jednotlivých pracovísk fakulty. Pracoviská fakulty po zavedení potrebných opatrení pripraví správy o zavedených opatreniach.

Na Fakulte stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre budeme aj naďalej venovať veľkú pozornosť zabezpečeniu kvality v súlade s platnými legislatívnymi predpismi a politikou kvality na UKF a systémom zabezpečenia kvality na FSS. Pravidelne budeme sledovať, vyhodnocovať a aktualizovať parametre kvality, aby sme pre našich študentov zabezpečili moderné a na trhu práce uplatniteľné vzdelanie.

RNDr. Ladislav Szekeres, PhD.